

HISTORICKÝ NÁBYTOK V DRUHEJ POLOVICI 18. STOROČIA V POZOSTALOSTIACH LEVICKÝCH RODÍN

Ladislav Vincze

Štátny archív v Nitre, pobočka Levice, Vojenská 1, 934 01 Levice
vincze.ladislav@gmail.com

Abstract:

Vincze, L. 2010: Historic furniture in the second half of 18th century in the inheritance of Levice families. Rustic furniture in the museums in Slovakia, Proceedings from the expert seminar in the Tekovian museum in Levice:

The contribution devotes to the development of rustic and citizen's furniture in the period of the second half of 18th century in the town of Levice. Its aim is, on the basis of archive documents, to bring nearer furnishing of households, to refer to its functionality and role in the human society. Furniture in general belonged to the demonstration of prosperity and it represented standard of living of its owner. It did not represent only the illustration of the applied art but also cultural-historical evidence about the life of winegrowers, farmers and small craftsmen living in the town. The makers of the simpler furniture were skilled peasants. Richer society of the population was supplied by furniture by cabinetmaker craftsmen and united craft of locksmiths and cabinetmakers, which was established in 17th century. The investigated period was the period when the interiors were importantly enriched by unknown or little used pieces of furniture, like wardrobes, chairs and armchairs.

Key words: Levice, furniture, testaments, processes, interiors.

Druhá polovica 18. storočia je v rakúskej monarchii často označovaná ako obdobie osvietenstva. Osvietenstvo je historicky späté s prekonávaním feudálneho zriadenia, vytváraním novej spoločnosti, kde nastupuje buržoázia a mešťanstvo s liberalistickým chápaním človeka ako svojbytného individua. Presadzuje sa potreba zmeny usporiadania spoločnosti, nastolenie sociálneho poriadku s novou hierarchiou hodnôt vychádzajúcou z podstaty človeka a z nej vychádzajúcich ľudských práv.

Osvietenské myšlienky sa u nás naplno uchytili vtedy, keď sa stali súčasťou politiky habsburskej ríše. Mária Terézia a jej syn Jozef II. sa pokúšali pretvoriť monarchiu na moderný jednotný štát.

V druhej polovici 18. storočia bolo už zrejmé, že feudálne zriadenie speje k zániku aj v hospodársky zaostalom Uhorsku. V slovenskom prostredí z jozefínskej reformy rezonovalo najmä zrušenie nevoľníctva a Tolerančný patent, ktorý zrovno-právňoval cirkvi, a úsilie štátu zlepšiť hospodársku situáciu racionálnymi opatreniami. Možno povedať, že v období osvietenstva sa aj na Slovensku začala dvíhať životná úroveň a tým vznikli vhodnejšie podmienky pre kultúrny rozvoj. V posledných desaťročiach 18. storočia sa prijal rad zákonov a nariadení, ktoré mali urýchliť vývoj v krajine a zlepšiť postavenie ľudu. Formovanie národného povedomia jednotlivých národov Uhorska sa dialo v zložitých podmienkach.

V druhej polovici 18. storočia boli Levice zemepanským mestčekom, ktorého pánom boli Esterháziovci. V roku 1753 tu žilo 2 937 obyvateľov, ktorí sa živili hlavne poľnohospodárstvom a vinohradníctvom. V meste žilo relatívne mnoho remeselníkov, ktorí pracovali najmä v odvetviach vyrábajúcich odevy a obuv (kožušníci, krajčíri, ševci, čižmári). Suroviny pre ich prácu pochádzali z poľnohospodárskej výroby, ale tunajší majstri boli len druhotnými spracovateľmi. Veľmi dôležitú úlohu zohrával obchod, ktorý v rukách držali hlavne grécki kupci. V 18. storočí tvorila šľachta v štruktúre obyvateľov Levíc síce početom klesajúcu, ale predsa dôležitú zložku. Roku 1767 žilo v meste 88 šľachtických rodín, 9 hláv rodín patrilo do skupiny „extraneus“, teda cudzích, ktorí žili v iných obciach, ale v chotári Levíc mali pozemky.

Podľa štatistík z roku 1781 v meste žilo 3 098 osôb, o rok neskôr to bolo 2 927 a v roku 1783 – 2 963 obyvateľov. Podľa jozefínskeho sčítania ľudu z roku 1786 žilo v Leviciach v 644 domoch 3 370 obyvateľov (DÓKA, 2010).

Nábytok vo všeobecnosti patril k prejavom prosperity a reprezentoval životnú úroveň, preto ho nesmieme prijímať iba ako ukážku umenia, ale ako kultúrno-historický doklad o živote ľudu. Nábytok sa vyvíjal v etapách, v ktorých sa menil nielen jeho tvar a výzdoba, ale i použitá technika. Postupne sa vyvíjal od jednoduchých tvarov k zložitejším, od minimálnej výzdoby k maximalistickej, od funkčného k estetickému, od nepohodlného k pohodlnému.

Počas obdobia nášho záujmu (1750 – 1800) s presahom niekoľkých rokov sa v umení vystriedalo niekoľko svetových umeleckých smerov, ktoré ovplyvnili nielen architektúru, umenie, módu, ale i vybavenie interiérov. Počas päťdesiatych rokov vrcholí baroko, prechádza do rokoka a okolo roku 1780 sa objavuje klasicizmus. Mnohokrát tieto umelecké smery existujú paralelne popri sebe. Vlastníkmi a užívateľmi slohového nábytku boli vo väčšine šľachtické vrstvy, hlavne stredná a vysoká šľachta.

Vlastníkmi skúmaného nábytku v Leviciach boli v prvom rade vinohradníci a poľnohospodári, v menšej miere drobní remeselníci žijúci v meste. V jednom prípade ide o organistu miestneho kostola, ktorý bol zamestnancom mesta. Napriek tomu, že mesto malo ešte dlhú dobu vidiecky charakter, nemôžeme hovoriť o čisto ľudovom nábytku, ale i nábytku mestskej society, ktorý mnohokrát ťažko od seba oddeľť.

Výrobcovia nábytku

Najjednoduchší nábytok boli schopní zhotoviť i zručnejší sedliaci, ale už od stredoveku sú známe stolárske cechy, ktoré však nepracovali pre najnižšiu vrstvu obyvateľstva. O cechu stolárov a zámočníkov v Leviciach sa dozvedáme z neovereného odpisu druhej renovácie pôvodných cechových artikúl z roku 1792. V zošite, ktorý obsahuje spomenuté artikuly, sa uvádza, že prvá obnova cechového privilégia bola vykonaná v roku 1672. To znamená, že cech je určite staršieho pôvodu, a to z prelomu 16. a 17. storočia. V literatúre sa uvádza, že má pôvod v cechovej organizácii zámočníkov, remenárov a mečiarov, ktorá vznikla v roku 1636. Tá sa neskôr (pred rokom 1672) zmenila na organizáciu zámočníkov a stolárov. Cech združoval potom okrem stolárov, zámočníkov aj puškárov (SÁNDOR, 1980, 18 – 19).

Stolárski majstri, žijúci v 17. a 18. storočí v zemepanských mestechkách, akými boli i Levice, svojimi výrobkami zásobovali aj obyvateľov okolitých obcí. Udržovali živé vzťahy so stolármi pracujúcimi pre šľachtické vrstvy obyvateľstva. Počas vandroviek si mladí adepti remesla mohli porovnať svoje schopnosti so zahraničím a pochytiť z remesla prípadné novoty. Takto spoznávali nové formy nábytku a prispeli aj k rozvoju ich výzdoby.

Zo skúmaného obdobia poznáme mená troch stolárov pôsobiacich v Leviciach. Prvým z nich bol majster Šebeštieň. Ďalším bol Matej Pavelek, ktorý sa v roku 1786 podieľal na oceňovaní nábytku a iného dreveného inventára Kostola sv. Jozefa a františkánskeho kláštora, zrušeného cisárom Jozefom II.¹ Posledným z nich bol Štefan Ákoši, ktorý zomrel v roku 1805.

Výskum ľudového nábytku

Výskum ľudového interiéru a v ňom zvláštne miesto zaujímajúceho nábytku sa stal predmetom záujmu a odborného skúmania dost' neskoro. Náučné diela osvietenstva len kde-tu ilustrujú stav sedliackeho interiéru. V uhorskom prostredí je záujem o pospolitý ľud späť so stupňujúcim sa národnostným povedomím, ktorého súčasťou sú časté monografie miest, obcí Uhorska a jeho obyvateľov. Ale i tieto diela sú na informácie o ľudovom nábytku skúpe. Svetlou výnimkou je opis ľudového interiéru v obci Mužla na juhu Slovenska z roku 1836 od kaplána Štefana Majera, ktorý píše: „*Ich nábytok: jedna či dve postele vystlané po povalu vankúšmi z červenej bavlny domácej výroby, okolo okna majú lavice a stôl, truhlice, skrine, hore visia pestré taniere a džbány, na stenách sväté obrazy.*“

Žiaľ, z Levíc sa nám takéto ani podobný záznam nezachoval. O tradičnom a vôbec historickom nábytku obyvateľov Levíc doposiaľ nebola publikovaná žiadna odborná práca. Napriek tomu akvizičná činnosť pracovníkov Tekovského múzea v Leviciach dala možnosť vzniku niekoľkých výstav (1987 – Ľudová architektúra

¹ Magyar országos levéltár Budapest, Abolické spisy františkánskeho kláštora v Leviciach, C 103.

a bývanie okolia Levíc, 2002 – Bývanie v meste a na dedine), prostredníctvom ktorých mohli poukázať na krásu ľudového i meštianskeho nábytku. Prezentovaný materiál však zväčša pochádzal z druhej polovice 19. a z prvej polovice 20. storočia. Súčasťou výstav bol i sprievodný materiál v podobe bulletinov, ktoré stručne informovali o histórii, forme či umiestnení jednotlivých kusov nábytku v interiéri.²

Prameňom, z ktorého som čerpal podklady k tomuto príspevku, je fond Magistrát mesta Levice, ktorý je uložený v Štátnom archíve v Nitre, pobočka Levice. Tento bohatý fond obsahuje okrem iného administratívne spisy, súčasťou ktorých sú i vecné skupiny Procesy a Testamenty.

Vecná skupina Procesy obsahuje spisy týkajúce sa rôznych druhov sporov, občas s priloženými súpismi majetku a vena. V *sporových procesoch* sa fyzické a právnické osoby v súlade s normami práva domáhajú ochrany svojich porušených práv pred súdom alebo žiadajú, aby súd určil určitú právnu skutočnosť.

Predmetom *restného procesu* je zistenie viny a určenie trestu rozsudkom súdu pre páchatel'a trestných činov. V pozícii žalobcu vystupuje verejná autorita zastúpená osobou určenou právom. V pozícii žalovaného je predpokladaný páchatel' trestného činu.

Predmetom *správneho procesu* sú spory, ktoré vznikajú pri uplatňovaní práv a povinností, teda z individuálnych právnych aktov, ktoré vydávajú subjekty riadiacej moci. Tieto spory rieši kompetentný orgán, ale nie v pozícii súdneho orgánu, ale v pozícii správneho orgánu.

Ďalším zdrojom nášho bádania sú testamenty. Testamenty znamenajú poslednú vôľu jednotlivcov. Z hľadiska zaradenia ide o pramene poisťovacie, teda tie, ktoré poisťovali držbu a dedenie majetku. Čo sa týka významu a ich využitia v historickom bádani, častokrát sa spomínajú ako nudné pramene. Ako celkom dôležité sa javí ich využitie v historicko-antropologickom bádani. Mnohokrát nám umožňujú akýsi náhľad do mentality konkrétnej osoby a môžeme tak poznať dobové predstavy o živote a smrti a o posmrtnom živote. Možno z nich vysledovať i sociálno-hospodárske otázky, napr. vývoj pozemkovej držby, štruktúru spoločnosti, zamestnanie, sociálny status, vek, stav či príslušnosť ku konfesii testátora.

Z tohto druhu prameňa sa dá vysledovať i hmotná kultúra jednotlivcov, lebo súčasťou závetov sú časté pozostalostné inventáre, ktoré sú pri výskume nábytku predmetom nášho archívneho bádania. Jednotlivé kusy nábytku sa spravidla uvádzajú v poslednom bode testamentu medzi zariadením domu, ktorý väčšinou dedila najbližšia rodina.

Pokiaľ ide o jazyk skúmaného archívneho materiálu, napriek germanizačným snahám Jozefa II., ktoré v Leviciach nemali takmer nijaký účinok, dominuje maďarčina. Jedinú výnimku tvorí inventár výdavkov v slovenskom jazyku.

² Tekovské múzeum v Leviciach, dokumentačné oddelenie, zbierka drobnopisov.

Súpisy vena

Povinnosťou rodičov bolo zabezpečiť dcéru do manželstva všetkým potrebným včítane nábytku. Veno sa pri svadbe za účasti starostlivej pozornosti miestnej komunity slávnostne prevážalo do bydliska ženicha a verejnosť pri tom pôsobila ako svedok riadneho vybavenia nevesty.

Medzi skúmaným archívnym materiálom figurujú dva súpisy vena nevesty, ktoré vyhotovili rodičia nevlastných dcér. V prvom súpise organista Pavol Roštovič v roku 1766 daroval nevlastnej dcére Juliške posteľ s baldachýnom a staršiu truhlicu, ktorú dal opraviť zámočníkovi.³

V druhom súpise Viktorína Sedláčiková dala v roku 1772 do vena nevlastnej dcére Boriši bohatšie veno ako v predchádzajúcom prípade, pretože súčasťou vena boli 2 truhlice a peniaze na posteľ v hodnote 2 zlatých.⁴

Testamenty a procesy

Nás zaujímali testamenty so súpismi pozostalostných inventárov a písomnosti procesov, ktoré obsahovali akúkoľvek spomienku o nábytku. Celkovo sme zaznamenali 17 takýchto súpisov, ktoré uvádzame v chronologickom slede:

- 1764** Kožušník Ján Lochner zanechal svojej manželke truhlice, stoličky a stôl.⁵
- 1766** V súpise inventáru majetku Pavla Saba (Szabó) figuroval stôl, dlhá stolička, rohová skrinka, zrkadlo.⁶
- 1768** Ján Hanula si dal vyrobiť skrinku⁷ (jediný prípad slovenského textu).
- 1769** Manželka Martina Göröga zanechala svojmu manželovi truhlicu, dve skrine a stôl.⁸
- 1771** Po smrti Kataríny Pápaiovej si vzal jej zať Ondrej Nad' (Nagy) jeden stôl, vystlanú posteľ a veľkú truhlicu.⁹

³ Štátny archív Nitra, pobočka Levice, fond Magistrát mesta Levice (ďalej len ŠAN-PLV, f. MML), Procesy, šk.18, i.č. 304, č. sp. R/39/1780.

⁴ ŠAN-PLV, f. MML, Procesy, šk.19, i.č. 305, č. sp. S/62/1772.

⁵ Tamtiež.

⁶ Tamtiež, č. sp.S/9/1766.

⁷ Tamtiež, č. sp. S/34/1768.

⁸ ŠAN-PLV, f. MML, Procesy, šk.13, i.č. 295, č. sp. G/14/1769.

⁹ ŠAN-PLV, f. MML, Procesy, šk.11, i.č. 290, č. sp. B/65/1780.

- 1775** V pozostalosti po zosnulej pani Fitterniovej (Fitternyi) nachádzame posteľ, dva stoly, vešiak a tri stoličky s operadlom.¹⁰
- 1785** Po zosnulej Barbore Túkovej zdedili jej súrodenci truhlicu a skriňu.¹¹
- 1785** Po zosnulej matke deti Ján Čóka (Csóka) a Katarína Čóková zdedili malú truhlicu, vešiak, väčší a menší susák.¹²
- 1787** Krajčírsky majster Štefan Turai (Turay) v spore so svojim bratom prišiel o jednu vystlanú posteľ, stôl a stoličku bez operadiel a v domácnosti mu ostala len posteľ s perinami.¹³
- 1794** Levičanka Katarína Sabóová (Szabó), majiteľka poľa a vinohradu, vo svojom testamente zanechala vdove po Michalovi Túrócim (Túróczy) dve truhlice a susák s objemom 10 gbelov a tretiu truhlicu odkázala deťom Štefana Šágiho (Sági).¹⁴
- 1795** Mária Lénárová zanechla svojmu manželovi Jozefovi jednu posteľ s perinami a susák a svojej sestre Anne Lénarovej jednu truhlicu.¹⁵
- 1795** Vdova Helena Knapíková zanechala svojej dcére Juliške okrem kuchynského inventára aj jednu truhlicu.¹⁶
- 1804** Vinohradník Martin Kiš (Kiss) synovi Jánovi zanechal stôl a lavice.¹⁷
- 1805** Vďaka zachovanému testamentu sa dozvedáme, že bezdetný stolár Štefan Ákoši (Ákossy) zanechal svojim opatrovníkom mäsiarovi Ondrejovi Koleovi a jeho manželke dve postele, pričom jedna bola s perinami.¹⁸
- 1806** Vinohradník Ondrej Molnár dcére Mariške zanechal okrem kuchynského inventára i posteľ, truhlicu a rohovú skrinku.¹⁹
- 1810** Vinohradníčka Mária Sabóová (Szabó) testamentom zanechala synovi Jožkovi

¹⁰ ŠAN-PLV, f. MML, Procesy, šk.13, i.č. 293, č. sp. F/19/1775.

¹¹ ŠAN-PLV, f. MML, adm. spisy, šk.23, i.č. 350, č. sp. 8/10.

¹² Tamtiež, č. sp. 9/11.

¹³ ŠAN-PLV, f. MML, adm. spisy, šk.24, i.č. 361, č. sp. 8/10.

¹⁴ ŠAN-PLV, f. MML, Testamenty, šk.166, č. sp. S/35/1794.

¹⁵ ŠAN-PLV, f. MML, Testamenty, šk.165, č. sp. L/199/1795.

¹⁶ Tamtiež, č. sp. H/127/1795.

¹⁷ Tamtiež, č. sp. K/172/1804.

¹⁸ Tamtiež, č. sp. A/2 I. 1805.

¹⁹ Tamtiež, č. sp. M/221/1806.

veľkú vystlanú posteľ s piatimi vankúšmi, skriňu, stôl, malú truhlicu a dve dlhé kreslá. Synovi Petrovi odkázala jednu prázdnu posteľ, biely stôl, skriňu a susák.²⁰

Na prvý pohľad rôznorodá vzorka čerpaná z 18 inventárov majetku si je v mnohých rysoch veľmi podobná. Musíme však konštatovať, že naša pramenná báza je pomerne skromná a nedozvedáme sa z nej nič alebo len málo o tvare, materiáloch, rozmeroch, forme nábytku a ani o jeho umiestnení v interiéri.

Jediným zachovaným inventárom, ktorý nám čiastočne môže odpovedať i na tieto otázky, je súpis majetku po zosnulom kováčovi Michalovi Guličkovi (Gulicska) z roku 1769. Umožňuje pohľad do majetkových pomerov (hnutel'ného i nehnuteľného majetku) nielen v obytnej časti trojpriestorového domu (izba, pitvor, komora), ale i v hospodárskej časti. Nájdeme tu drobný inventár a zariadenie, ktorého postatnú časť tvoril i nábytok.

Kováčsky majster manželke Magdaléne zanechal:

V dome opravenom doskami, v izbe

Nabielo natretá dosková posteľ s vankúšmi a perinami, stôl s dvomi lavicami z dosiek z oboch strán, stará rohová skrinka zabudovaná v stene, na stene viselo 24 obrazov, väčší kovový krucifix, 2 čierne vešiaky, na ktorých viseli 4 krčahy, 2 malé rohové skrinky zabudované v stene, 2 kožené stoličky, drevené kreslo, medený kotlík v kachliach, malý stôl a cínová svätenička.

Kuchyňa

3 železné hrnce, železný pekáč, 2 misy, mlynček na soľ, železný rošt, železný ražeň.

Komora

Starý stôl, 2 česáky, 2 krátke drevené lopáre, koryto na chlieb, dlhá stolička.

Kováčska dielňa

Celé náradie, píla, kosa, hoblík na kapustu, sekera, rezačka na seno, brúsny kameň, mincier, železná surovina.

Komora

3 susáky, truhlica na potraviny, iná truhlica, 9 sudov s obručami, medená nádoba, kovová obruč na údenie mäsa, kotlík, kovová šroubovaná obruč, stroje na 4 kone.

Dvor

Chliev na nohách, voz, 2 kone a 2 kravy.²¹

²⁰ ŠAN-PLV, f. MML, Testamenty, šk.166, č. sp. S/26/1810.

²¹ ŠAN-PLV, f. MML, adm. spisy, šk.22, i.č. 343, č. sp. 31/1.

Ako vidíme z uvedeného, bytové zariadenie bolo podmienené majetkovými rozdielmi a stalo sa jedným z ukazovateľov životnej úrovne rodiny. Nábytok bol prevažne drevený, iba niektoré časti boli z kovu, prípadne z kože. Zariadenie izieb bolo vcelku prosté. Išlo predovšetkým o sedací a odpočinkový nábytok, stretávame sa tiež s nábytkom stolovým a skladovacím. Základným nábytkom domácnosti bol stôl, lavica, posteľ, truhlica a susák. Zhruba od druhej polovice 18. storočia sa stalo zvykom zariadenie tzv. *čistej izby* v sedliackom prostredí podľa nepísaných pravidiel. Rád by som tu poukázal na často vyskytujúci sa kus nábytku, a to posteľ, ktorá sa ale v súpisoch objavuje aj pod názvom *ád'* (ágy), aj *ňosoja* (nyoszolya). V prvom prípade išlo o odpočinkový druh nábytku, na ktorom sa spalo a v druhom išlo skôr o posteľ vysoko vystlanú perinami s reprezentačnou funkciou.

Ojedinelým kusom nábytku je posteľ s baldachýnom, ktorá sa do ľudového prostredia dostáva v 18. storočí, hlavne na severozápade Maďarska (ORTUTAY, 1977).

Skúmané obdobie bolo obdobím, keď dochádzalo k významnému obohateniu interiéru o neznáme alebo o málo používané kusy nábytku, ako skrine, stoličky a kreslá.

Prijímanie nových foriem nábytku bolo podmienené intenzitou miestnych zvykov. Nové prevzaté formy nábytku sa v spolupráci s miestnymi stolármi ďalej vyvíjali, aby vyhovel miestnej societe, jednotlivým domácnostiam či iným požiadavkám a nakoniec si vytvorili vlastný miestny charakter.

Pre úplnosť a objasnenie problematiky vývoja nábytku a interiéru domácnosti v Leviciach sú potrebné ďalšie fázy archívneho výskumu, a to hlavne z obdobia 19. storočia, keď mesto začína nadobúdať mestský charakter.

Pre lepšie pochopenie celej problematiky a pre lepšiu zrozumiteľnosť a manipuláciu s textom pripájam i slovník maďarského dobového názvoslovia jednotlivých kusov nábytku.

Slovník

ágy (ád') – posteľ

almárjom – rohová skrinka

almarium – rohová skrinka

asztal (astal) – stôl

bűr szék (bűr sék) – kožená stolička

fedeles ágy (fedeleş ád') – posteľ s baldachýnom

fogas (fogaš) – vešiak

kar szék (kar sík) – kreslo

karszék (karsék) – kreslo

kaszni (kasny) – skriňa

karatlan szék (karatlan sék) – stolička bez operadiel

lada – truhlica

láda – truhlica

szuszák (susák) – susák

nosola – posteľ

nyoszola (ňosola) – posteľ vystlaná perinami
nyoszolya (ňosoja) – posteľ vystlaná perinami
nyoszolo agy – posteľ vystlaná perinami
szekrin (sekrin) – skriňa
szekriny (sekriň) – skriňa
pad – lavica
tűkőr – zrkadlo

LITERATÚRA

ORTUTAY, Gy. (ed.): Magyar Néprajzi Lexikon, I. (A – E), Akadémiai Kiadó, Budapest, 1977.

SÁNDOR, K.: Z dejín levických cechov, Tekovské múzeum v Leviciach, 1980.

DÓKA, K.: Mesto v období Eszterházyovcov, 2010, rukopis.

ARCHÍVNE PRAMENE

Magyar országos levéltár Budapest, Abolичné spisy františkánskeho kláštora v Leviciach, C 103.

Tekovské múzeum v Leviciach, dokumentačné oddelenie, zbierka drobnopisov.

Štátny archív Nitra, pobočka Levice, fond Magistrát mesta Levice (ďalej len ŠAN-PLV, f. MML), Procesy, šk.18, i.č. 304, č. sp. R/39/1780.

ŠAN-PLV, f. MML, Procesy, šk.19, i.č. 305, č. sp. S/9/1766, S/34/1768, S/62/1772.

ŠAN-PLV, f. MML, Procesy, šk.13, i.č. 295, č. sp. G/14/1769.

ŠAN-PLV, f. MML, Procesy, šk.11, i.č. 290, č. sp. B/65/1780.

ŠAN-PLV, f. MML, Procesy, šk.13, i.č. 293, č. sp. F/19/1775.

ŠAN-PLV, f. MML, adm. spisy, šk.23, i.č. 350, č. sp. 8/10, 9/11.

ŠAN-PLV, f. MML, adm. spisy, šk.24, i.č. 361, č. sp. 8/10.

ŠAN-PLV, f. MML, Testamenty, šk.166, č. sp. S/35/1794.

ŠAN-PLV, f. MML, Testamenty, šk.165, č. sp. A/2 I. 1805, H/127/1795, K/172/1804, L/199/1795, M/221/1806.

ŠAN-PLV, f. MML, Testamenty, šk.166, č. sp. S/26/1810.

ŠAN-PLV, f. MML, adm. spisy, šk.22, i.č. 343, č. sp. 31/1.

Prvé zastavenie križovej cesty vo farskom kostole v Leviciach, olej na plátne, okolo 1780. V popredí sa nachádza dobový sedací nábytok, Foto: L. Vincze.

Anno 1771 Itenben Goldogult Hütres Jánosom Ugy mint
Kassai Katalin, aminimő Kujaját elvite, és más fele son
Tasat Alalala után az ed Vege Nagy András igy kevet.

1720 Egy Ártall.

Két Duonát Tórtel,
Két Jerdial Tórtel.

1722 # Vankast Tórtel.

Lepedőit Pro 2. harmadikat C. 1. kevet mely Lepedőt kézi
rehe magának honoreba.

Egy Ártallat.

1723 2. hóru Inoet.

Egy Uj veire való Kuját.

Egy Kuját Kélt.

Egy nagy Látat.

Egy Vas Fájat.

Egy vas Látat.

Egy vas Tórtel.

Egy Kélt Lepsit

Két Ártallat

Pro 3. Látat, első Kamelet, ahi meg éte Kelenő Tórtel, má
sodik: és Kamelet, harmadik.

Pro 3. Mente, egyik hóru Mente Hütres Jánosom, más: Kélt Kevit.

Ezest Jambok Solomanrás ók Ártall alá, és egy nehézik

1724 Hem Ezest Jambok Mentiről simák, tilen két.

Egy nagy Tórtel.

1725 17 Képet

Egy Viza Kender Magot

Egy Munkás Ártallat.

1726 Két Lát Tórtel.

Súpis majetku po zosnulej Kataríne Pápaiovej, 1771.

Anno 1769. Die 31^a Mensis Januarii in Episcopo Luca A. Capani
Dorvint adjacon. Ad Commissionem Scribitis, ac Pres. Dni Joannis
Kustak & Dni Ludov. Provisoris. Ad Instructionem Michaelis Pa-
liaska, Magistri Libellus Nomine dno Josephi ejusdem Episcopi
minis, qua immediatorum Sacerdotum defensori M. S. Libellus Pa-
liaska, remissa Substantie Conscriptio, per Nos infra Scriptas,
peracta est ordine sequenti.

Residentialis Hat dorkakhat kigovimontomelova.

Fekere ferekhat dorka nyozulga de a nyozuloni Vor kuzokar
is jarmihar as ozvegy magajinak lenni mondoga.

Dexik egy Atoral as hatvan ket felul vala dorka padakhat,
is felba csinalt egy xij Almoriummuskhat edgett.

Falokon figgyo 24 keip, melyekhez as ozvegy magajinak lenni gon-
dit, ellenben as Jozvansok maguknak lenni, m ondygik.

Nagyobb gvarasrasbul alti egy Conscriptio.

Fekere ferekhat Juyos 2. Arukon Kusti An g.

Gon fellu csinalt 2 Almoriummuskhat

Kia Bir Sirk. Harmadik Fa Kaz Sirk, de ed, as ozvegy
magajinak lenni Gondaltga.

Kalyhaba csinalt Egy Rize kuzlan. Jon Vas akolti N. 1.

Egy keip Atoral. Jon Gintbul csinalt Szencsela Vas raste 1.

A Konyhaba. Falas 2. Vas Szepenyi 3. Vas Tapsi N. 1.
Kubul alti, Lov orti N. 1. Vas Rossy 1. Vas nyuzi N. 1.

A Kamaraban Egy xij Atoral. Szerebony kuziny N. 2.

Rovid fa Lajos 2. Kuzintli 1. Sirov Tekoni N. 1.

is felul csinalt egy harsza Sirk.

Kovacs Mihalyben Egise Juszian. Egy kassa is egy fixese ka.

puszta gyatu 2. Jon 3. Fojze kina Melzede N. 2.

Nagy kuzvazo kei N. 1. Mindei N. 2.

Fels Rind is Len Vasak, melyekhez as ozvegy Masinak lenni mond.

Terkes Kamasaban. Surtik N. 3. Etas lada 1. Mis lada 2.

Vas abronosok alti Hordi 7. Fa abronosok alati hordi 2.

Hekul N. 4. Rize farik 2. Korok abronos rasbul mellyen
a kuzinyba Hord kuzat fuztoloni. Egy keip ad staulanka.

Falok 3. Szofus Vas abronos 2. Nagy Lora vala Szentani

Az Udvaron 2. Lajos al N. 1. Vasas Sektis 2. L. 2. Tekon 2.

Sigmat. Lora, die, et Romi Sige Szepenyi.

Per Emerecna Salt Jozvansok maguk
Per Joannem Bengyer

L'yanak és Sámak, és L. Péter Jzsephnek Nevelen Elmén

Mivel minden Endernek meg kell halni, leg elsőben A'lkömet
Jzsephnek ajánlom, De semet pediglen Péternek, mellyből formaltatott,
meg pediglen Győz Elnivel bírok, atarok Sámak? kenni, melly
igy Kevetkezik.

- 1° Vagyon Reszidentienalis Házam, Ezzel hagyott leg Affabb Sám,
nak Jzsephanak 500 fton ebbul agyon az egyresz L'yanak Péternek
100/ idég Kasz, harminet Semet, Sámaknak és Andras L'yanaknak
100/ idég Kasz 100 Semetnek, Eclesia Samara 100/ idég Sámaknak
Vá Samara St. Rector Vá 100/ a többi pediglen Jzsephanak Jzsephanak
nal meg marad
- 2° Vagyon Péternek az Ur hogyon Házamnak, Ezzel 11 L'yanak hagyott
Péternek, és Jzsephanak, Ezen kívül 11 L'yanak marad és L'yanak, melly Jzsephanak
ka Sámak hagyott
3. J. Kutyudé Péter? Házamnak úgy mint Péter, és Jzsephanak hogyon, mivel
at Andras Sám egyisten ki van eleg'ive
- 4° L'yanak Péter hagyott at Péter Semetfenne, hogy ha elég nem volna
és ki nem lenne, tehát az Jzsephanak jótalafon
- 5° Nagy Házam és Vankusfal, Martin Semetével hagyott Jzsephanak Sámak.
6. Etz Győz Jzsephanak Jzsephanak egyet amint vagyon Ezzel Jzsephanak Sámaknak?
7. Házam pediglen at Péter Sámaknak, és Vilagos Házam Házam és Péter
8. Ors Házam pediglen at Péter Sámaknak.
- 9 Etz Jzsephanak Házam, Afstalt, és Házam Házam és Péter, és Házam
dar
- 10 Péternek Házam vagyon 7. ebbul Jzsephanak 11. Péternek L. Andrasnak?
Andras Sámaknak amint atam annak Péter at Semet? Vá jelen leiben at
amint nala maragyon
- 11 Győz Péter Afstalt, és Házam at Péter Sámaknak hagyott.

12°

Testament vinohradnícky Marie Szabóovej, 1810.